

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

КОМУНІКАЦІЯ В ОСВІТІ ТА ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

спеціальність	А 5 Професійна освіта	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	«Теорія і методика професійної підготовки : аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Другий (магістерський) рівень	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Дроздова Ірина Петрівна

Освіта - вища – 01 Освіта / Педагогіка

Науковий ступінь – докторка педагогічних наук

Вчене звання – професорка

Досвід роботи – 42 роки

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка двох (одноосібних) і співавторка трьох монографій із педагогіки;
- авторка десяти навчальних посібників;
- співавторка багатьох методичних розробок із педагогіки і психології;
- авторка більше ніж двохсот наукових публікацій із психолого-педагогічних питань;
- членкиня (академікиня) української академії акмеології : «Прикладна (професійна) акмеологія»;
- стажування в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II за темою : «Інновації у викладанні педагогічних дисциплін при підготовці фахівців у сучасних умовах європейської інтеграції України» з 21.03.2025 р. по 30.05.2025 р. Обсяг годин – 180/ 6 кредитів ЄКТС.
- міжнародне стажування at MARMARA UNIVERSITY, ISTANBUL, TURKEY on the theme «MULTICULTURALISM IN INTERCULTURAL TOLERANT COMMUNICATION OF EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE» for total of 180 hours during 24/03/2025-23/06/2025.
- Диплом учасника всеукраїнського проєкту «Педагоги України» за багаторічну сумлінну працю, вагомі здобутки та особистий внесок у розвиток освіти України (2025 р.);
- Сертифікат про підвищення кваліфікації Інституту цифровізації освіти НАПН України за програмою підвищення кваліфікації II онлайн школи «Цифрові технології в наукових дослідженнях» з 12.11.2024 р. по 12.12.2024 р. Обсяг годин – 90 /3 кредити ЄКТС.
- співпрацює з Науковим парком Херсонської державної морської академії «Інновації морської індустрії»;
- членкиня Харківської обласної громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти».
- співпрацює з Науковим парком Херсонської державної морської академії «Інновації морської індустрії»;
- членкиня Харківської обласної громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти».

Телефон

+380508813775

Е-mail

irina4410059@gmail.com

Дистанційна
підтримка

Google Meet, Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Метою навчальної дисципліни «Комунікація в освіті та професійній діяльності» є формування у здобувачів освіти системи теоретичних знань і практичних навичок ефективної взаємодії, усного та писемного спілкування, а також володіння сучасними комунікативними технологіями в академічному, педагогічному та діловому середовищі.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	• здатність застосовувати softskills-навички в практичних ситуаціях. Демонструвати знання теорії комунікації, розуміти закони, види, стилі та бар'єри ділового й педагогічного спілкування; • сформувані навички публічного виступу, проявляти вміння впевнено виступати перед аудиторією, аргументувати думку та тримати увагу (ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ФК1, ФК3, ПРН1, ПРН3, ПР5); • здатність впевнено виступати перед аудиторією, аргументувати думку та тримати увагу; уміти проводити презентацію власної доповіді, захист індивідуального проєкту, відеовиступ; • набуті вміння і навички академічного та ділового письма; вибір форм, методів, технологій навчання та виховання фахівця-професіонала з урахуванням сучасних викликів, освітніх стратегій та умінь застосовувати їх на практиці для грамотного спілкування (усного та писемного). (ЗК3, ЗК4, ЗК6, ПРН5, ПРН6) ; сформувані вміння і навички конструктивного розв'язання конфліктів, оволодіти техніками нейтралізації агресії, ведення переговорів та медіації; моделювання конфліктних ситуацій, розбір кейсів (Case Study) тощо; • здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Готовність застосовувати механізми управління взаємодією у педагогічному спілкуванні (ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ФК1, ФК3, ПРН3, ПРН4, ПРН7); • здатність впливати на поведінку студентів; взаємовідносини з навколишнім світом, а також мати навички основ аналізу групової психології, міжособистісних стосунків, спілкування та конфлікту (ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ФК1, ФК3, ПРН3, ПРН4, ПРН7). Удосконалити навички та вміння щодо цифрової та дистанційної комунікації. Ефективна взаємодія у месенджерах, освітніх платформах (Moodle, Teams) та дотримання етикету. Модерація онлайн-дискусії, створення візуального контенту, ведення ділового листування в мережі тощо.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ЄКТС (90 годин), 14 годин лекцій, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, модульний контроль, підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування на освітню компоненту	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності). ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії. ФК 1. Здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/ або інноваційного характеру і проблем професійної освіти. ФК 4. Здатність аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання.	Програмні результати навчання	ПР 01. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання. ПР 03. Уміти ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтовуючи й узагальнюючи інформацію для фахівців та широкого загалу. ПР 05. Діяти з дотриманням етичних норм, цінувати індивідуальне і культурне різноманіття, дотримуватися у професійній діяльності принципів толерантності, діалогу і співробітництва. ПР 06. Обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних
-------------	---	-------------------------------	---

ФК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності.

проектів у галузі (за спеціалізацією) з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

ПР 07. Знати правові та етичні норми професійної діяльності і визнавати відповідальність за результати власної роботи в умовах суперечливих вимог.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ. ТЕОРІЇ ОСОБИСТОСТІ

Лекція 1.	1. Процес спілкування та його складові.	ЛПЗ 1.	Особливості масової комунікації та специфічні аспекти спілкування у навчанні і професійній діяльності.		Розуміти сутність поняття спілкування, його зміст, види та рівні. Знати три сторони процесу спілкування, специфіку обміну інформацією у комунікативному процесі. Усвідомлювати існуючі бар'єри взаєморозуміння, труднощі на шляху ефективного спілкування.
Лекція 2.	2. Вербальні та невербальні засоби спілкування.	ЛПЗ 2.	Проблеми вербальних та невербальних засобів спілкування у навчанні та професійній діяльності.		Знати загальну характеристику засобів спілкування: мови як основного засобу спілкування, ораторську майстерність. Дослідити невербальні засоби комунікації та характеристика структурних компонентів невербаліки: експресивно-виразні рухи та візуальний контакт. Знати вплив просторового розміщення та часу у спілкуванні.
Лекція 3.	Спілкування як взаємодія	ЛПЗ 3.	Асертивна поведінка та її базові положення, характеристику асертивних технік та доцільність їх використання у різних ситуаціях.		Розуміти інтеракцію у спілкуванні, рольові стандарти та концепції. Знати можливі ситуації та дії під час спілкування, стилі спілкування, їх використання. Знати маніпуляції у спілкуванні та типи маніпуляторів. Розуміти психологічні засоби впливу в процесі спілкування, особливості Мати навички взаємодії у навчальному процесі та професійній діяльності.

МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ

Лекція 4.	Сприйняття у спілкуванні.	ЛПЗ 4.	Усвідомлювати поняття іміджу та самооцінки.	Самостійна	Сприймати і розуміти соціальну перцепцію і її структуру. Знати еталони сприйняття, формування першого враження та особливості
-----------	---------------------------	--------	---	------------	---

					сприйняття під час постійного спілкування. Розуміти помилки у сприйнятті і поведінку як джерело інформації.
Лекція 5.	5. Конфлікти у спілкуванні та взаємодії	ЛПЗ 5.	Сутність конфліктів у навчальному процесі та під час ділового спілкування.		Знати сутність конфлікту, причини його виникнення, типи конфліктів у комунікативних процесах, типи поведінки у конфлікті. Володіти засобами запобігання та подолання конфліктів.
Лекція 6.	Ділова міжособистісна комунікація	ЛПЗ 6.	Володіти різними форми спілкування у навчальному процесі.		Знати види та особливості ділової комунікації, умови та чинники ділового спілкування. Розуміти орієнтацію в особистості ділового партнера, роль емоцій під час ділового спілкування. Володіти навичками проведення ділової розмови, організації та проведення нарад і переговорів. Вміти налагоджувати спілкування з «важкими людьми».
Лекція 7.	Цифрова та дистанційна комунікації. (Moodle, Teams) та дотримання етикету.	ЛПЗ 7.	Модерація онлайн-дискусії, створення візуального контенту, ведення ділового листування в мережі.		Знати особливості цифрової та дистанційної комунікації. Асинхронна та формальна комунікація. Чітка структура форумів: Своєчасність відповідей. Грамотність матеріалів. Академічний тон. Обговорення на форумах курсу вимагають виключно ділового стилю мовлення, без використання сленгу. Microsoft Teams: Синхронна та оперативна комунікація. Письмові практичні роботи, портфоліо документів, рецензування текстів колег.
		ЛПЗ 8.	Ефективна взаємодія у месенджерах, освітніх платформах		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2005. 336 с.
2. Бутенко Н. Ю. Комунікативні процеси у навчанні: Підручник. Київ: КНЕУ, 2007. 383 с.
3. Прохор І. Формування командного лідерства в університеті: навч. посібник. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 40 с.
4. Гошовська В.А. Комунікації в публічному управлінні: аспекти організаційної культури та ділового спілкування Навч. посіб. Київ : К.І.С., 2016. 130 с.
4. Гриценко Т. Б. Етика ділового спілкування : навч. посібник. Київ : Центр навчальної літ-ри, 2007. 344 с
5. Денисюк С. Г. Комунікологія. Навч. посібник. Вінниця : ВНТУ, 2015. 102 с.

1. Дроздова І.П. Формування мовної компетенції у студентів технічних спеціальностей вищих навчальних заходів Східної України : монографія. Харків, Видавництво «НТМТ», 2015. 259 с.
2. Дроздова І.П. Становлення особистості сучасного фахівця нефілологічного профілю у процесі формування його професійного менталітету // Сучасні акмеологічні дослідження: теоретико-методологічні та прикладні аспекти: монографія / редкол.: В.О. Огнев'юк, С.О. Сисоєва, Я.С. Фруктова. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. С.726 – 749.
3. Дроздова І.П. Міждисциплінарність і системність у змісті визначень технології навчання вищої школи як реалізація мети та завдань професійної підготовки фахівців. Науковий збірник Льотної академії. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Кропивницький: КЛА НАУ, 2017. Випуск 1. С.317 – 325.
4. Дроздова І.П. Наукові основи формування українського професійного мовлення студентів нефілологічних факультетів ВНЗ: Монографія / Ірина Петрівна Дроздова. Харків : ХНАМГ. 2010. 320 с.
5. Дроздова І.П. Комунікативні процеси в навчанні: Навч. посіб. Х.: 2012. 322 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (електронне посилання на положення)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Усі учасники освітнього процесу (зокрема здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.